

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра медичної реабілітації, валеології та оздоровчих технологій у спорті

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 1. КЛІНІЧНА ПРАКТИКА (НАВЧАЛЬНА, ОЗНАЙОМЧА) - ВВЕДЕННЯ У ПРОФЕСІЮ

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)
галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
спеціальність I7 Терапія та реабілітація
освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»
форма(и) навчання денна

Київ-2025 рік

**Інформація про розробника та розгляд і схвалення
робочої програми навчальної дисципліни**

РОЗРОБНИК робочої програми навчальної дисципліни

Кандидат медичних наук, доцент

Вікторія БІКОВА

(підпис)

Розглянуто та схвалено на засідання кафедри медичної реабілітації,
валеології та оздоровчих технологій в спорті Навчально-наукового
гуманітарного інституту (НГГІ).

Протокол № 1 від 25.08.2025

Завідувач кафедри

Уляна ЛУЩИК

(підпис)

ПОГОДЖЕНО:

Розглянуто та схвалено на засіданні навчально-методичної
ради навчально-наукового гуманітарного інституту

Протокол № 8 від 27.08.2025

Голова НМР

Сергій ГУБАРЄВ

ЗМІСТ

1	Загальна інформація про навчальну дисципліну.....	4
2	Опис навчальної дисципліни	5
2.1	Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	5
2.2	Міждисциплінарні зв'язки:.....	6
3	Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми.....	7
4	Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми.....	8
4.1	Результати клінічного навчання базового рівня підготовки бакалавра	10
5	Структура та обсяг навчальної дисципліни	12
5.1	Тематика семінарських занять	13
5.2	Тематика практичних занять	13
5.3	Тематика лабораторних занять	14
5.4	Тематика самостійної роботи здобувачів.....	15
6	Інформація про індивідуальне завдання.....	15
6.1	Завдання до практичних робіт.....	16
6.2	Орієнтовні теми презентацій	17
7	Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	17
8	Політика дисципліни	20
9	Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача	22
9.1	Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни, та форма контролю за навчальною дисципліною.....	22
9.2	Методи контролю та оцінювання	23
9.3	Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих форм здобуття освіти та видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.	24
9.4	Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми здобуття освіти та форми підсумкового (семестрового) контролю.	28
9.5	Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті	29
10	Рекомендовані джерела інформації	29

1 Загальна інформація про навчальну дисципліну

1.1. Назва навчальної дисципліни, код в освітній програмі	ПП 1. Клінічна практика (навчальна, ознайомча) - введення у професію
1.2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
1.3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	1-й рік навчання, 2-й семестр
1.4. Обсяг навчальної дисципліни за формами здобуття освіти	очна (денна)
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин, в тому числі:	180
● аудиторні години	-
Лекції	-
семінарські заняття	-
практичні заняття	6
● самостійна робота	174
1.5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	залік
1.6. Інформація про консультації	Згідно затвердженого графіка консультацій
1.7. Мова викладання	українська
1.8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача(ів) (науковий ступінь, вчене звання)	Кандидат медичних наук, доцент Бібікова Вікторія Миколаївна
1.9. Контактна інформація викладача	bibikova.viktoriiia@tnu.edu.ua

2 Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни. Навчальну дисципліну «Клінічна практика (навчальна, ознайомча): введення у професію фізичної терапії» розроблено відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю І7 «Терапія та реабілітація». Дисципліна спрямована на формування у здобувачів первинного уявлення про фізичну терапію як фундаментальну складову системи охорони здоров'я, її професійні стандарти, етичні норми та роль фізичного терапевта у мультидисциплінарній команді.

У процесі проходження практики здобувачі опановують базові поняття фаху, знайомляться з організацією реабілітаційного процесу та структурою закладів охорони здоров'я. Значна увага приділяється вивченню принципів доказової практики, основ безпеки під час роботи з пацієнтами, а також формуванню навичок професійної комунікації та спостереження за клінічними випадками в реальних умовах практичної діяльності.

Клінічна практика – необхідний етап у підготовці майбутніх фахівців сфери охорони здоров'я. Вона проходить в умовах максимально наближених до справжніх умов майбутньої професійної діяльності. Практика спрямована на закріплення знань теоретичного курсу з дисциплін професійної підготовки та на практичне пізнання закономірностей і принципів професійної діяльності. Практична діяльність спонукає здобувачів вищої освіти шукати питання щодо змісту, методів і форм професійної діяльності в сфері терапії та реабілітації, а саме виконання обов'язків асистента фізичного терапевта.

Практика здобувачів вищої освіти кафедри медичної реабілітації, валеології та оздоровчих технологій в спорті ННГІ проводиться на основі законів України «Про освіту», «Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МО України від 08.04.1993 р. за № 93, з урахуванням оновленого Стандарту вищої освіти МОН України від 29.10.2024 р № 1541 «Про внесення змін до стандарту вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, «Положення про організацію освітнього процесу в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського», затвердженого вченою радою університету 27.12.2024 р., протокол № 6, «Положення про організацію практики у Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського» затвердженого вченою радою університету 27 березня 2025 року, протокол № 8.

2.1 Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни

Метою практики є поглиблення теоретичних знань та вдосконалення професійних навичок з фізичної терапії згідно з принципами доказової медицини. Здобувачі опановують сучасні методи реабілітації, готуючись до роботи за міжнародними стандартами. На клінічних базах здобувачі використовують симуляційне навчання та сучасне обладнання для безпосередньої роботи з пацієнтами. Процес спрямований на розвиток

навичок обстеження, проведення втручань та відновлення функціональних можливостей осіб різного віку. Професійна підготовка сприяє формуванню конкурентоспроможних фахівців, здатних проводити наукові дослідження для покращення здоров'я та адаптації клієнтів.

Професійна підготовка здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня має такі завдання:

- формувати та вдосконалювати загальні та спеціальні компетенції
- розвинути творчий підхід та самостійність вирішення питань майбутніх фахівців;
- формувати вміння здобувачів вищої освіти приймати професійно правильні рішення;
- розвивати формування і закріплення комплексу морально-психологічних якостей майбутніх фахівців, як невід'ємної частини професійної підготовки;
- сприяти вибір сфери майбутньої професійної діяльності здобувачів вищої освіти.

2.2 Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити:

OK10. Анатомія та фізіологія людини

OK11. Латинська мова та медична термінологія

OK14. Основи фізичної терапії. Вступ до спеціальності

OK 12. Охорона праці в галузі охорони здоров'я

OK20. Професійна етика та комунікативна культура

Постреквізити:

OK22. Методи дослідження у фізичній терапії

OK33. Організація надання реабілітаційної допомоги особам з особливими потребами

OK24. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату

OK25. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях нервової системи

OK28. Фізична терапія, ерготерапія у внутрішній медицині

OK39. Догляд за важкохворими та неповносправними

OK35. Науково-дослідна робота в фізичній терапії

Формат проведення дисципліни

Навчання з дисципліни «Клінічна практика (навчальна, ознайомча) – введення в професію» здійснюється на клінічних базах закладу освіти, відповідно до навчальних планів. Клінічні практики/клінічне навчання проводяться у реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах у галузях охорони здоров'я, соціального захисту тощо, які надають реабілітаційну

допомогу під керівництвом штатного фізичного терапевта. Професійна підготовка на клінічних базах передбачає використання симуляційних методів навчання, роботу із застосуванням відповідного обладнання та безпосередню роботу з пацієнтом/клієнтом; у форматі, орієнтованому на самостійне опрацювання теоретичних матеріалів і виконання індивідуальних навчальних завдань здобувачами вищої освіти.

Під час вивчення дисципліни застосовуються методи навчання, спрямовані на формування базових професійних уявлень про практичну діяльність (введення в професію) та розвиток клінічного й заняттєвого мислення. До них належать практичні заняття та самостійна робота. Значна увага приділяється розвитку здатності аналізувати заняттєві потреби, середовище та активність клієнта, аргументовано висловлювати власні судження і застосовувати практичні навички в навчально-професійних ситуаціях.

Комунікація між викладачем і здобувачами вищої освіти з навчальних та організаційних питань підтримується через засоби корпоративної електронної пошти, що забезпечує своєчасний зворотний зв'язок у процесі опанування дисципліни.

Дистанційна складова освітнього процесу забезпечується використанням віртуального навчального середовища Google Classroom, у якому розміщуються навчальні та методичні матеріали, завдання для самостійної роботи, інструкції та повідомлення для здобувачів вищої освіти.

3 Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми

ІК1 Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми професійної діяльності фізичного терапевта з відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем, які забезпечують активність та участь осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп.

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 07. Здатність до міжособистісної взаємодії

ЗК 08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в

Україні.

ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії.

СК07. Здатність провадити професійну діяльність для відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до законів і правил, що регулюють практику фізичної терапії як самостійної професії, а також відповідних законодавчих та нормативних актів, етичного кодексу та професійного стандарту, загальнонаціональних цінностей та традицій населення України.

СК08. Здатність ефективно спілкуватися, зокрема навчати пацієнта/клієнта, його родину й опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та обмежень життєдіяльності та популяризувати здоровий спосіб життя.

4 Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми

Таблиця 2

Шифр РН	Програмні результати навчання	Методи навчання	Засоби діагностики / методи оцінювання
РН 03	Дотримуватися етики професійного спілкування, діяти етично дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	На практичному занятті обговорення прикладів взаємодії з клієнтом і командою, самостійне опрацювання нормативних та навчальних матеріалів, з аналізом професійних ситуацій і етичних дилем, обговорення прикладів взаємодії з клієнтом і командою.	Оцінювання участі в обговореннях, аналіз ситуаційних кейсів

PH 04	Вести професійну документацію.	Практичне аняття з вивченням і аналіза нормативної документації, самостійне опрацювання літературних джерел	Оцінювання участі в обговореннях, аналіз ситуаційних кейсів
PH 07	Застосовувати знання медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних аспектів у практиці фізичної терапії; виявляти та враховувати зв'язки різних елементів.	Практичні заняття з розглядом прикладних ситуацій, обговорення взаємозв'язків медико-біологічних і соціальних чинників, самостійне опрацювання літературних джерел	Оцінювання презентацій і рефератів, аналіз виконання практичних робіт
PH13	Проводити пацієнтоцентричну практичну діяльність за узгодженням із пацієнтом, родиною та мультидисциплінарною командою.	Ознайомлення з принципами пацієнтоцентрованого підходу та спостереження за взаємодією фахівця з пацієнтом і членами мультидисциплінарної команди	Оцінювання участі в обговореннях, аналіз ситуаційних кейсів
PH 16	Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціально і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, зокрема у мультидисциплінарній команді.	Практичні заняття з аналізом прикладів професійного спілкування	Оцінювання участі в обговореннях, аналіз ситуаційних кейсів
PH 19	Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання з допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.	Самостійна робота з навчальними та науковими джерелами, підготовка реферату і презентацій	Оцінювання реферату та презентацій

4.1 Результати клінічного навчання базового рівня підготовки бакалавра

Професійна практика:

1. Безпека (*Фундаментальний результат*)*

Створює та підтримує безпечне робоче середовище. Визнає фізіологічні та психологічні зміни у пацієнтів/клієнтів і відповідним чином коригує втручання.

Розуміє протипокази та застереження щодо фізичної терапії, розуміє як повести себе в разі виникнення ускладнень та погіршення стану пацієнта/клієнта під час занять, за потреби вміє надати першу допомогу. Безпечно працює без ризику для пацієнта/клієнта, себе та інших (використовує належну біомеханіку, рівень відповідної допомоги під час втручання та активності). За необхідності звертається за допомогою. Дотримується політик та процедур охорони праці, включаючи порядок запобігання появи та поширенню інфекцій та інфекційного контролю (використовує засоби індивідуального захисту, спеціальне обладнання, дотримується правил гігієни).

2. Професійна поведінка(*Фундаментальний результат*)*

Виявляє ініціативу (наприклад, приходить добре підготовлений, пропонує допомогу, шукає можливості для навчання). Демонструє професійну поведінку у будь-яких ситуаціях відповідно до законодавчих, етичних та практичних професійних настанов. Дотримується політики та процедур закладу, включаючи години роботи та відповідний одяг. Ставить потреби пацієнта/клієнта вище власних інтересів. Підтримує конфіденційність пацієнта/клієнта відповідно до кращих практик та нормативно-правових стандартів. Цінує гідність пацієнта/клієнта як особи.

3. Комунікація (*Фундаментальний результат*)*

Комунікує вербально та невербально, професійно та своєчасно з членами мультидисциплінарної реабілітаційної команди, пацієнтом/клієнтом, родиною, доглядачами. Робить чіткі, точні і своєчасні записи щодо всіх аспектів послуг фізичної терапії. Комунікує відповідно ситуаційним потребам, вибирає відповідний час, місце, тему та аудиторію для спілкування. Ініціює комунікацію у складних ситуаціях, конструктивно вирішує конфліктні ситуації.

4. Професійний розвиток (*Фундаментальний результат*)*

Визначає сильні сторони та обмеження продуктивності під час клінічного навчання. За необхідності звертається за допомогою щодо

подолання обмежень. Дотримується сфери діяльності та при необхідності, скеровує пацієнтів/клієнтів до інших фахівців. Шукає та приймає досвід навчання для підвищення клінічної та професійної ефективності. Бере участь у самооцінці для покращення клінічної та професійної продуктивності. Шукає зворотного зв'язку від інших для покращення клінічної практики. Демонструє позитивне ставлення до зворотного зв'язку. Включає зворотний зв'язок у майбутній досвід. Надає зворотній зв'язок іншим, модифікуючи відповідно до потреб одержувача.

5. Відповідальність.

Визначає, визнає та приймає відповідальність за свої дії та повідомляє про помилки. Несе відповідальність за навчання, організацію і виконання переміщення пацієнта/клієнта, стахування пацієнта/клієнта під час переміщення, включаючи підбір обладнання та безпечних методів переміщення. Звітує відповідно ієрархії підзвітності, що відповідає контексту проведення клінічної практики. Дотримується відповідного етикету під час нарад та зборів реабілітаційної команди, принципів та правових рамок, що стосуються навчання в клінічних умовах, включаючи, конфіденційність пацієнта, етику та отримання інформованої згоди на реабілітацію. Дотримується принципів та практики самостійного навчання упродовж усього клінічного навчання. Дотримується пацієнтоцентричної моделі надання реабілітаційних послуг. Своєчасно і в доступній формі інформує пацієнта/клієнта, родину, доглядачів про планування проведення обстеження і втручання (час, місце, одяг тощо). Своєчасно і відповідно вимог клінічного навчання несе відповідальність за інформування клінічного супервізора щодо запиту, побажань чи скарг пацієнта/клієнта, сім'ї, доглядачів, ведення відповідної документації.

6. Культурна компетентність.

Розуміє індивідуальні і культурні відмінності і відповідно адаптує свою поведінку у всіх аспектах послуг фізичної терапії. Спілкується, враховуючи різницю за расовою/етнічною приналежністю, віросповіданням, статтю, віком, національним походженням, сексуальною орієнтацією, інвалідністю, станом здоров'я. Пристосовує надання послуг з фізичної терапії з урахуванням відмінностей, цінностей, уподобань та потреб пацієнтів/клієнтів.

5 Структура та обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Основи та професійна орієнтація ознайомчої практики

Тема 1. Організаційні засади та ключові цілі загальної практики.

Тема 2. Фізичний терапевт у структурі охорони здоров'я: професійний профіль та напрями діяльності.

Тема 3. Правове регулювання надання медичної та реабілітаційної допомоги.

Тема 4. Деонтологічні принципи та етичні норми у професійній взаємодії.

Змістовний модуль 2. Діяльність установ охорони здоров'я та клінічні аспекти

Тема 5. Типологія закладів охорони здоров'я: ієрархія, структура та функціонал.

Тема 6. Регламент ведення документації: від заповнення медичних карток до звітності.

Тема 7. Актуальні методики діагностичного пошуку, лікувальних заходів та реабілітаційного відновлення.

Тема 8. Командний підхід та специфіка мультидисциплінарної співпраці у фізичній терапії.

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма навчання				
	усього годин	у тому числі			
Л		Сем	Пр	СР	
1	2	3	4	5	6
МОДУЛЬ 1. Основи та професійна орієнтація ознайомчої практики	90			2	88
Тема 1. Організаційні засади та ключові цілі загальної практики.	24			2	22
Тема 2. Фізичний терапевт у структурі охорони здоров'я: професійний профіль та напрями діяльності.	22				22
Тема 3. Правове регулювання надання медичної та реабілітаційної допомоги.	22				22
Тема 4. Деонтологічні принципи та етичні норми у професійній взаємодії.	22				22
МОДУЛЬ 2. Діяльність установ охорони здоров'я та клінічні аспекти	90			4	86
Тема 5. Типологія закладів охорони здоров'я: ієрархія, структура та функціонал.	23			2	21
Тема 6. Регламент ведення документації: від заповнення медичних карток до звітності.	23			2	21
Тема 7. Актуальні методики діагностичного пошуку, лікувальних заходів та реабілітаційного відновлення.	22				22

Тема 8. Командний підхід та специфіка мультидисциплінарної співпраці у фізичній терапії.	22				22
РАЗОМ	<i>годин</i>	180			6
	<i>Кредитів</i>	6			
<i>Підсумковий (семестровий) контроль</i>				<i>Залік</i>	

5.1 Тематика семінарських занять

Семінарські заняття програмою не передбачені.

5.2 Тематика практичних занять

Таблиця 4

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
1.	<p>Тема 1. Організаційні засади та ключові цілі загальної практики. (2 год) Практичне заняття №1 Мета заняття: Ознайомити здобувачів із нормативною базою, порядком проходження та програмою практики; сформувані чітке розуміння обов'язків здобувача-практиканта та навчити методам планування професійної діяльності для досягнення встановлених навчальних цілей. Зміст заняття: -Нормативно-правове забезпечення практики: огляд положення про практику, інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та внутрішнього розпорядку на клінічних базах. -Програмні цілі та завдання: аналіз ключових компетентностей, які має опанувати здобувач, та критеріїв оцінювання результатів навчання. -Алгоритм звітності та документального супроводу: правила ведення щоденника практики, порядок фіксації результатів спостережень та вимоги до оформлення фінального звіту. -Етика взаємодії на клінічній базі: розгляд моделі поведінки здобувача у медичному середовищі, взаємодія з куратором від бази та дотримання професійної субординації.</p>	2
2.	<p>Тема 5. Типологія закладів охорони здоров'я: ієрархія, структура та функціонал. (2 год) Практичне заняття №2 Мета заняття: Сформувані у здобувачів системні знання про рівні надання медичної допомоги в Україні, вивчити особливості функціонування різних типів лікувально-профілактичних установ та визначити місце і специфіку роботи відділень реабілітації в їхній структурі. Зміст заняття: - Класифікація закладів за рівнями допомоги: вивчення відмінностей між первинною (амбулаторії), вторинною (спеціалізовані лікарні) та третинною (високоспеціалізовані</p>	2

П/н	Теми практичних занять	Кількість годин
		Очна (денна)
	<p>центри) ланками медицини.</p> <p>- Структурна організація лікувальних установ: аналіз взаємодії адміністративних підрозділів, діагностичних служб та стаціонарних відділень у межах одного закладу.</p> <p>- Реабілітаційна інфраструктура: вивчення специфіки роботи центрів комплексної реабілітації, санаторно-курортних закладів та кабінетів фізичної терапії при поліклініках.</p> <p>- Функціональні обов'язки персоналу: розгляд ролі та ієрархічного підпорядкування працівників у межах структурного підрозділу (відділення реабілітації).</p>	
3.	<p>Тема 6. Регламент ведення документації: від заповнення медичних карток до звітності. (2 год)</p> <p>Практичне заняття №3</p> <p><i>Мета</i> заняття: Опанувати правила та стандарти оформлення медичної документації, навчитися професійно фіксувати дані пацієнта та результати реабілітаційних втручань, а також зрозуміти юридичне значення точності ведення записів у сфері охорони здоров'я.</p> <p><i>Зміст</i> заняття:</p> <p>- Огляд облікових медичних форм: вивчення структури медичної картки стаціонарного/амбулаторного хворого та специфіки ведення реабілітаційної карти пацієнта.</p> <p>- Документування реабілітаційного циклу: правила запису первинного обстеження, встановлення реабілітаційних цілей (SMART-формат) та ведення протоколів щоденних втручань.</p> <p>- Оформлення виписного епікризу та звітності: алгоритм підготовки підсумкових документів про результати фізичної терапії та заповнення щоденника практики.</p> <p>- Цифровізація та конфіденційність: ознайомлення з електронними медичними системами (eHealth) та вимогами щодо захисту персональних даних пацієнтів при веденні записів.</p>	2

5.3 Тематика лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені.

5.4 Тематика самостійної роботи здобувачів

п/н	Зміст навчального матеріалу	Вид діяльності	Кількість годин
1	Тема 1. Організаційні засади та ключові цілі загальної практики.	Опрацювання навчально-методичних матеріалів; підготовка презентації з подальшим представленням і обговоренням на практичному занятті.	22
2	Тема 2. Фізичний терапевт у структурі охорони здоров'я: професійний профіль та напрями діяльності.	Самостійне опрацювання матеріалу; підготовка конспекту з основних понять.	22
3	Тема 3. Правове регулювання надання медичної та реабілітаційної допомоги.	Аналіз навчальних матеріалів, підготовка мультимедійної презентації з узагальненням підходів до побудови реабілітаційного процесу; підготовка до обговорення	22
4	Тема 4. Деонтологічні принципи та етичні норми у професійній взаємодії.	Самостійне опрацювання навчальних матеріалів та технік інтерв'ю; виконання практичної роботи з аналізу результатів інтерв'ю та формування цілей ерготерапевтичного втручання	22
5	Тема 5. Типологія закладів охорони здоров'я: ієрархія, структура та функціонал.	Самостійне опрацювання матеріалів з аналізу заняттєвих проблем клієнта; виконання практичної роботи з формування заняттєвого профілю на основі запропонованого кейсу;	21
6	Тема 6. Регламент ведення документації: від заповнення медичних карток до звітності.	Опрацювання навчально-методичних матеріалів; підготовка презентації з подальшим представленням і обговоренням на практичному занятті.	21
7	Тема 7. Актуальні методики діагностичного пошуку, лікувальних заходів та реабілітаційного відновлення.	Аналіз навчальних джерел, виконання практичної роботи, аналіз ситуаційних кейсів ситуаційних кейсів	22
8	Тема 8. Командний підхід та специфіка мультидисциплінарної співпраці у фізичній терапії.	Опрацювання навчальної літератури; підготовка мультимедійної презентації з узагальненням підхід та специфіка мультидисциплінарної співпраці у фізичній терапії	22
	ВСЬОГО		174

6 Інформація про індивідуальне завдання

Робочою програмою дисципліни передбачено виконання індивідуальних навчальних завдань як складової поточного контролю. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення, систематизацію та осмислення теоретичних знань здобувачів вищої освіти, а також на формування здатності застосовувати набуті знання у професійно орієнтованих ситуаціях початкового рівня підготовки фахівця з фізичної терапії та ерготерапії.

Тематика самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни реалізується у формі індивідуальних навчальних завдань, зокрема презентацій, відповідно до змісту навчальних модулів і тем дисципліни.

Виконання індивідуальних завдань активізує діяльність здобувачів вищої освіти, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження практики конкретним і цілеспрямованим, дозволяє розвивати вміння та навички самостійного розв'язання виробничих, наукових або організаційних завдань.

6.1 Завдання до практичних робіт

Завдання 1. Аналіз структури та логістики закладу охорони здоров'я

Зміст: Провести візуальне обстеження бази практики. Скласти схему взаємодії відділення фізичної терапії/реабілітації з іншими підрозділами (приймальне відділення, діагностика, стаціонар). Описати шлях пацієнта від госпіталізації до початку реабілітаційних заходів.

Завдання 2. Робота з нормативно-правовим забезпеченням

Зміст: Опрацювати посадову інструкцію фізичного терапевта та асистента фізичного терапевта. Виписати ключові права та обов'язки, а також визначити межі відповідальності здобувача-практиканта згідно з чинним законодавством України.

Завдання 3. Моделювання етичної комунікації (Рольова гра)

Зміст: Відпрацювати навички першого контакту з пацієнтом. Скласти скрипт привітання та пояснення мети візиту фізичного терапевта, дотримуючись принципів деонтології та конфіденційності. Врахувати особливості спілкування з пацієнтами з порушеннями мовлення або слуху.

Завдання 4. Заповнення фрагмента реабілітаційної карти

Зміст: На основі реального або навчального кейсу заповнити розділ «Паспортна частина» та «Скарги пацієнта». Спробувати самостійно сформулювати короткий опис функціонального стану пацієнта, використовуючи професійну термінологію.

Завдання 5. Складання індивідуального плану звітності

Зміст: Оформити шаблон щоденника практики. Зафіксувати результати спостереження за одним робочим днем фахівця, описуючи типи проведених

втручань (без зазначення персональних даних пацієнтів) та використане обладнання.

Завдання 6. Аналіз міждисциплінарної взаємодії

Зміст: Протягом робочого дня простежити за взаємодією фізичного терапевта з лікарем, ерготерапевтом або медичною сестрою. Скласти таблицю «Хто — яку роль виконує», щоб зрозуміти розподіл завдань усередині мультидисциплінарної команди.

Завдання 7. Оцінка безпеки реабілітаційного середовища

Зміст: Провести аудит кабінету фізичної терапії на відповідність вимогам безпеки. Перевірити розташування обладнання, наявність засобів дезінфекції та доступність простору для маломобільних груп населення. Скласти короткий звіт із пропозиціями щодо покращення.

6.2 Орієнтовні теми презентацій

1. Професійний стандарт та посадові обов'язки асистента фізичного терапевта: від теоретичної підготовки до практичних навичок.
2. Роль асистента у взаємодії з мультидисциплінарною командою: як побудувати ефективну комунікацію з лікарями, пацієнтами та їхніми родинами.
3. Етичні аспекти та деонтологія в роботі асистента фізичного терапевта: конфіденційність, повага та професійна поведінка.
4. Організація робочого місця та дотримання правил техніки безпеки в реабілітаційному залі або кабінеті фізіотерапії.
5. Методи моніторингу стану пацієнта: які показники (пульс, тиск, рівень втоми) асистент має контролювати під час виконання вправ.
6. Застосування допоміжних засобів реабілітації: класифікація та правила використання ходунків, милиць та тростин.
7. Основи ергономіки для фахівця: як асистенту правильно переміщувати пацієнта, щоб зберегти власне здоров'я.
8. Документація в роботі асистента фізичного терапевта: ведення карток спостереження та звітність за результатами занять.
9. Роль фізичної терапії у профілактиці вторинних ускладнень (пролежнів, контрактур) у маломобільних пацієнтів.
10. Сучасні технології в реабілітації: огляд тренажерів та обладнання, з якими працює асистент (механотерапія, гідротерапія)

7 Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання:

Для реалізації навчальної дисципліни «Клінічна практика (навчальна, ознайомча) - введення у професію» використовується сукупність навчальних, інформаційних та технічних засобів, що забезпечують ефективне самостійне

засвоєння теоретичного матеріалу й формування практично орієнтованих умінь здобувачів вищої освіти.

У процесі навчання застосовуються друковані та електронні навчально-методичні матеріали, зокрема методичні рекомендації до практичних занять, дидактичні матеріали, збірники ситуаційних кейсів, схеми та алгоритми діагностичного процесу. Для ілюстрації змісту дисципліни використовуються мультимедійні презентації, навчальні відеоматеріали та візуальні приклади, що відображають особливості заняттєвого підходу, методів оцінювання та реабілітаційних втручань.

Матеріально-технічне забезпечення включає навчальні аудиторії, обладнані мультимедійними засобами (комп'ютер, мультимедійний проєктор, екран), що дозволяє проводити практичні заняття з використанням сучасних освітніх технологій. Під час практичних занять використовуються демонстраційні матеріали, навчальні макети, приклади допоміжних засобів та ілюстративні матеріали, необхідні для відпрацювання елементів реабілітаційної діяльності.

Інформаційно-освітню підтримку навчального процесу забезпечують електронні ресурси та онлайн-платформи, зокрема віртуальне навчальне середовище, яке використовується для розміщення навчальних матеріалів, завдань для самостійної роботи та організації зворотного зв'язку. Для підготовки індивідуальних завдань здобувачі вищої освіти залучають електронні бібліотеки, наукові та професійні ресурси з ерготерапії, що сприяє формуванню навичок самостійного пошуку та аналізу фахової інформації.

Засвоєння спеціальних (фахових) компетентностей здобувачами освітнього ступеня бакалавр повинно здійснюватися на клінічних базах закладу освіти, відповідно до навчальних планів. Клінічні практики/клінічне навчання проводяться у реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах у галузях охорони здоров'я, соціального захисту тощо, які надають реабілітаційну допомогу під керівництвом штатного фізичного терапевта. Професійна підготовка на клінічних базах повинна передбачати використання симуляційних методів навчання, роботу із застосуванням відповідного обладнання та безпосередню роботу з пацієнтом/клієнтом. Для забезпечення клінічних практик необхідно укласти договори про практику (співпрацю, меморандум тощо) із закладами охорони здоров'я, соціального захисту тощо, що надають реабілітаційну допомогу в гострому, післягострому та довготривалому періодах. Проходження клінічної практики/клінічного навчання у повному обсязі є обов'язковим.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення:

- 1) Силабус дисципліни
- 2) Робоча програма
- 3) Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та самостійної роботи
- 4) Перелік основної й додаткової літератури вказано в робочій програмі.

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики відповідно наказу ректора ТНУ ім. Вернадського від 27.03.2025 № 25-ОД на кафедрі медичної реабілітації, валеології та оздоровчих технологій в спорті є:

- організація роботи згідно змісту Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України;
 - розробка робочих програм практик здобувачів вищої освіти, підготовка яких здійснюється за різними напрямками та спеціальностями (додатковими спеціалізаціями);
 - визначення та моніторинг баз практики;
 - розподіл здобувачів за базами практики;
 - укладання договорів про проведення практики між університетом та базою практики згідно вимог; при потребі, складання кошторису-калькуляції щодо витрат на проведення практики здобувачів;
 - призначення керівників практики від університету та кафедри;
 - укладання угоди між університетом та базою практики;
 - складання тематики індивідуальних завдань на практику;
- визначення, розробка та підготовка форм звітної документації за результатами проведення практики.

Основним організаційно-методичним документом, що регламентує діяльність здобувачів і керівників практики є **Робоча програма практики**.

Управління та організація практики

Відповідальність за загальне адміністрування практики покладено на Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського, Навчально-науковий гуманітарний інститут, а також на координаторів від університету та установи-баз. Методичне супроводження реалізує кафедра медичної реабілітації, валеології та оздоровчих технологій у спорті.

Функції університетського керівника: Пошук та підбір установ, оформлення договорів про співпрацю, методична підтримка, моніторинг діяльності здобувачів та перевірка їхньої звітної документації.

Функції координатора клінічного навчання: Організація та забезпечення клінічного навчання згідно законодавчих, етичних та практичних професійних настав, налагодження та підтримка комунікації з уповноваженою особою від бази практики упрощ клінічного навчання, встановлення цілей клінічної практики та прогнозованих результатів клінічного навчання на базі практики, комунікація зі здобувачами щодо встановлення та досягнення очікуваних результатів клінічного навчання, комунікація з клінічним супервайзерами щодо виконання академічної програми та досягнення очікуваних результатів клінічного навчання, оцінювання загальних результатів клінічного навчання, вирішення конфліктних ситуацій під час клінічного навчання.

Функції клінічного супервізора від бази практики: Створення умов для досягнення очікуваних результатів клінічного навчання, організаційне забезпечення та планування діяльності клінічного навчання, оцінювання

успішності здобувача, шляхом безпосереднього спостереження, виконання ролі професійної моделі для наслідування здобувачем упродовж клінічної практики, контроль якості виконання завдань, забезпечення безпечних умов праці та виставлення підсумкової оцінки за результатами практики.

Регламент оформлення звітної документації

Основним документом, що підтверджує проходження здобувачом усіх етапів практики, є **щоденник встановленого зразка**. У ньому здобувач фіксує зміст та обсяг виконаних завдань протягом усього терміну навчання на базі.

Після завершення координатор клінічного навчання вписує в щоденник стисло характеристику роботи здобувача. На основі зафіксованих у щоденнику даних формується підсумковий звіт.

Структура звіту:

- цільове призначення та завдання практики;
- опис установи (медичного чи реабілітаційного закладу), де проходило стажування;
- детальний перелік виконаних робіт;
- аналіз відповідності досягнутих результатів навчальній програмі;
- підсумкові висновки та пропозиції.

Для кращої наочності звіт варто доповнювати графічними матеріалами (схемами, таблицями).

Оцінювання базується на якості оформлення документів, успішному захисті звіту та вмінні здобувача застосовувати принципи фізичної терапії. Також враховується відгук від бази практики, де оцінюється дисципліна, сумлінність та рівень фахової підготовки майбутнього спеціаліста.

8 Політика дисципліни

Таблиця 6

Політика щодо	Зміст політики
Політика щодо академічної доброчесності	Під час опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають діяти відповідально та доброчесно, дотримуючись загальноприйнятих академічних норм. Усі види навчальних завдань виконуються особисто здобувачем і повинні відображати його власні знання, уміння та рівень сформованості аналітичного мислення. Використання недоброчесних практик, зокрема плагіату чи несанкціонованого запозичення результатів, є підставою для відмови в зарахуванні відповідної роботи.
Використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань з дисципліни	Застосування інструментів штучного інтелекту допускається виключно з орієнтаційною або допоміжною метою, зокрема для попереднього ознайомлення з темою чи уточнення окремих понять. Остаточне виконання завдань, формулювання висновків і представлення результатів має бути наслідком самостійної роботи здобувача вищої освіти.
Використання матеріалів з	Під час підготовки навчальних робіт дозволяється звертатися

Політика щодо	Зміст політики
джерел відкритого доступу	до відкритих інформаційних ресурсів, електронних бібліотек і наукових платформ за умови належного посилання на використані джерела. Усі запозичення мають бути коректно оформлені з дотриманням вимог академічної культури.
Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології	Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися етичних норм професійної поведінки, правил внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти та принципів взаємної поваги. Недопустимими є прояви дискримінації, некоректної комунікації або порушення професійної етики в навчальному середовищі.
Відвідування	Присутність на практичних заняттях є важливою умовою успішного опанування дисципліни. У разі неможливості бути присутнім з поважних причин здобувач вищої освіти повинен завчасно повідомити викладача та виконати визначені форми відпрацювання навчального матеріалу.
Дедлайни	Виконання навчальних завдань здійснюється у строки, встановлені робочою програмою дисципліни або визначені викладачем. Недотримання встановлених термінів без об'єктивних причин може вплинути на результати оцінювання або стати підставою для незарахування роботи.
Визнання та перезарахування здобувачу результатів навчання з навчальної дисципліни	Результати навчання, здобуті здобувачем в інших закладах вищої освіти чи в межах програм академічної мобільності, можуть бути визнані та перезараховані відповідно до чинних нормативних документів і процедур, що діють в Університеті.
Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті	Результати навчання, отримані в процесі неформальної або інформальної освіти, можуть бути враховані за умови їх відповідності програмним результатам дисципліни та відповідно до встановленого в Університеті порядку.
Порядок відпрацювання пропущених занять	Заняття, пропущені з поважних причин, підлягають відпрацюванню шляхом виконання індивідуально визначених завдань або їх усного чи письмового захисту у строки, погоджені з викладачем.
Оцінювання	Визначення рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється на основі прозорих і затверджених критеріїв оцінювання, з урахуванням результатів поточного та підсумкового контролю, передбачених робочою програмою дисципліни.

9 Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача

9.1 Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни, та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.

Контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з дисципліни «Клінічна практика (навчальна, ознайомча) - введення у професію» здійснюється впродовж усього періоду навчання та має поетапний і комплексний характер. Він спрямований на перевірку рівня засвоєння теоретичних основ, сформованості практичних умінь і навичок професійної діяльності, а також здатності здобувачів застосовувати отримані знання під час аналізу професійно орієнтованих ситуацій.

Контроль виконання здобувачами завдань практики здійснюється відповідальними керівниками практики від кафедри та бази практики. Здобувачі повинні виконувати свою роботу згідно індивідуального плану роботи. Виробнича клінічна практика у фізичній терапії оцінюється за всіма видами діяльності у процесі проведення поточного та підсумкового модульного контролю відповідно до розробленої системи балів. Поточний контроль здійснюється керівниками практики упродовж проходження здобувачами виробничої клінічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної діяльності, дотримання трудової дисципліни та виконання завдань практики.

Практичні заняття передбачають виконання завдань професійного спрямування, практичних кейсів, оцінюванням функціональних можливостей пацієнта, плануванням фізіотерапевтичних втручань і розв'язанням ситуативних кейсів. Результати практичних робіт оцінюються з урахуванням повноти виконання завдань, логіки викладення матеріалу та обґрунтованості запропонованих рішень.

Оцінювання самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами виконання реферату, підготовленого відповідно до тематики дисципліни, а також захисту мультимедійних презентацій, що відображають здатність узагальнювати навчальний матеріал, аналізувати сучасні підходи в ерготерапії та презентувати результати власної роботи.

Формою підсумкового (семестрового) контролю з дисципліни «Клінічна практика (навчальна, ознайомча) - введення у професію» є залік. Підсумкова оцінка формується на основі результатів поточного контролю з урахуванням виконання та захисту всіх передбачених робочою програмою видів навчальної діяльності. Здобувачі на кафедрі здають залік керівникам практики протягом перших 10-ти днів семестру, який починається після закінчення практики при умові проведення такого виду роботи на базі практики. Залік практиканту виставляється згідно з вимогами нормативних документів - усі види практик оцінюються за 100- бальною шкалою згідно з критеріями, розробленими випусковою кафедрою.

Залік з практики виставляється на підставі таких даних:

- оцінки за виконання практичної роботи;
- оцінки за виконання самостійної роботи;
- оцінка за виконання презентації;
- оцінки результатів роботи, що дані в характеристиці керівника практики з боку підприємства;
- оцінки за оформлення звіту, щоденника практики;
- презентації здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;
- захиста та відповідей на запитання керівника практики з захисту звіту за практику. При цьому, звичайно, враховуються і спостереження, зафіксовані в щоденнику.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок практикантів розроблені випусковою кафедрою і затверджені в установленому порядку. Залік здобувачу, якого комісія позитивно оцінила результати практики, вноситься в заліково-екзаменаційну відомість та залікову книжку за підписом голови комісії одразу після закінченні роботи комісії. Здобувач який не виконав Робочу програму практики без поважних причин або отримав незадовільну оцінку на захисті від комісії, відраховується з університету. Якщо Робоча програма практики не виконана здобувачем з поважних причин, йому може надаватися можливість з дозволу керівництва факультету та університету, пройти практику у вільний від навчання час.

9.2 Методи контролю та оцінювання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Клінічна практика (навчальна, ознайомча) - введення у професію» застосовується система методів контролю та оцінювання, спрямована на комплексну перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних положень, сформованості практичних умінь і навичок професійної діяльності, а також здатності аналізувати заняттєві проблеми клієнтів і обґрунтовувати рішення.

Оцінювання практичної складової здійснюється за результатами виконання практичних робіт професійного спрямування, що передбачають аналіз клінічно орієнтованих ситуацій, визначення заняттєвих потреб клієнта, добір методів оцінювання та планування втручань. Під час перевірки практичних робіт враховується повнота виконання завдань, обґрунтованість прийнятих рішень, логічність викладення матеріалу та коректність використання фахової термінології.

Значне місце в системі оцінювання посідає перевірка результатів самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти, зокрема оцінювання реферату та захист мультимедійних презентацій. Ці методи дають змогу визначити рівень здатності здобувачів узагальнювати навчальний матеріал, працювати з фаховими джерелами, представляти власні висновки та аргументувати професійну позицію.

Поєднання зазначених методів контролю та оцінювання забезпечує об'єктивність і прозорість визначення навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, а також дозволяє всебічно оцінити рівень сформованості програмних результатів навчання з дисципліни.

9.3 Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих форм здобуття освіти та видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з дисципліни «Клінічна практика (навчальна, ознайомча) - введення у професію» здійснюється на основі результатів виконання, представлення та обговорення навчальних завдань, передбачених робочою програмою дисципліни. Оцінка формується з урахуванням якості самостійного опанування матеріалу, рівня сформованості практичних умінь професійної діяльності, здатності застосовувати набутих знань у професійно орієнтованих ситуаціях, а також уміння аргументовано представляти власні висновки.

Критерії оцінювання захисту презентацій:

1 бал – завдання виконано неповністю або формально; зміст роботи лише частково стосується заявленої теми або не відображає суті ерготерапевтичного підходу; матеріал подано без логічної послідовності; допущено істотні помилки у трактуванні понять і принципів ерготерапії; фахова термінологія використовується некоректно або епізодично; здобувач не може пояснити прийняті рішення та має труднощі з відповідями на запитання.

2 бали – завдання виконано загалом відповідно до теми; основні положення ерготерапевтичного змісту розкрито, проте без достатньої глибини або деталізації; структура роботи присутня, але має окремі логічні або змістові недоліки; можливі поодинокі неточності у використанні термінів; під час захисту здобувач дає правильні відповіді на більшість запитань, однак аргументація є неповною.

3 бали – завдання виконано повністю та у відповідності до теми; матеріал викладено чітко, послідовно і структуровано; зміст роботи відображає розуміння принципів, моделей і методів ерготерапії; професійна термінологія застосовується доречно; здобувач упевнено обґрунтовує власні висновки, демонструє цілісне бачення ерготерапевтичного процесу та аргументовано відповідає на запитання.

Критерії оцінювання доповнень до відповідей під час опитування:

1 бал – доповнення має описовий характер і містить окремих факт або положення без пояснення його значення в контексті теми.

2 бали – доповнення є змістовним, логічно пов'язаним з основною відповіддю, розширює її та містить аргументоване пояснення додаткових аспектів проблематики.

Критерії оцінювання виконання практичних робіт (ситуативних кейсів)

Оцінювання практичних робіт з дисципліни здійснюється з урахуванням повноти виконання завдання, правильності застосування теоретичних положень, обґрунтованості прийнятих рішень, а також якості усного представлення результатів роботи. Практичні роботи спрямовані на формування вмінь аналізувати професійну діяльність, визначати функціональні обмеження, бути присутнім при плануванні втручання та адаптації відповідно до потреб клієнта.

5 балів – практичну роботу виконано у повному обсязі та відповідно до поставленого завдання; продемонстровано глибоке розуміння принципів і методів фізіотерапії; аналіз заняттєвих потреб і функціональних обмежень є аргументованим і логічно послідовним; запропоновані втручання або адаптації є доцільними та обґрунтованими; фахова термінологія використовується коректно; здобувач упевнено презентує результати роботи та надає вичерпні відповіді на запитання.

4 бали – завдання виконано повністю; основні положення аналізу подано правильно; можливі незначні неточності в аргументації або деталізації окремих елементів; загальна логіка роботи збережена; здобувач демонструє розуміння змісту виконаної роботи та впевнено відповідає на більшість запитань.

3 бали – практичну роботу виконано загалом правильно, однак окремі аспекти аналізу або планування втручань подано поверхово; аргументація рішень є недостатньо розгорнутою; можливі окремі термінологічні або логічні помилки; здобувач здатний пояснити основний зміст роботи, але має труднощі з поглибленими запитаннями.

2 бали – завдання виконано частково; аналіз рішень є неповним чи недостатньо обґрунтованим; спостерігаються помилки у застосуванні теоретичних положень; усний захист є невпевненим, відповіді на запитання – фрагментарними.

1 бал – практичну роботу виконано формально або з істотними помилками; відсутній чіткий зв'язок між теоретичними положеннями дисципліни та запропонованими рішеннями; результати подано несистемно; здобувач не може обґрунтувати власні висновки та відповісти на запитання.

Критерії оцінювання презентації, доповідей
Критерії оцінювання презентації

Таблиця 7

Кількість балів	Спрямованість на навчальне завдання	Глибина опрацювання та інтерпретація	Висвітлення ключових положень теми	Структурованість і послідовність викладу
4–5 балів	Робота повністю відповідає темі та завданням дисципліни; зміст чітко орієнтований на проблематику і професійну діяльність фахівця	Наведені матеріали свідчать про ґрунтовне опрацювання джерел; здійснено осмислений аналіз і сформульовано логічні, аргументовані узагальнення	Основні поняття, підходи та ідеї розкриті повно й системно, показано їх значення для практики	Робота має чітку внутрішню побудову; матеріал подано послідовно, з логічними переходами; завершальна частина узагальнює ключові результати
2–3 бали	Зміст у цілому відповідає темі, однак окремі аспекти завдання розкриті поверхово або без достатнього акценту на фізіотерапевтичний контекст	Аналітична складова представлена частково; висновки сформульовані, але не завжди достатньо аргументовані або деталізовані	Ключові положення визначені, проте їх подання є нерівномірним або перевантаженим другорядною інформацією	Загальна логіка викладу збережена, однак структура роботи має окремі недоліки, що знижують цілісність сприйняття матеріалу
1 бал	Робота лише частково пов'язана з темою або не відповідає поставленому завданню; зв'язок із професійною підготовкою є слабким	Аналіз відсутній або має формальний характер; узагальнення не випливають із поданого матеріалу	Основні ідеї розкриті фрагментарно або без належного пояснення та професійного обґрунтування	Матеріал подано без чіткої структури; порушена послідовність викладу, що ускладнює розуміння змісту

Критерії оцінювання самостійної роботи

5 балів – здобувач продемонстрував глибокі знання професійних стандартів. Завдання виконано в повному обсязі, вчасно. Чітко описує роль асистента в команді. Дотримується етики та деонтології. Демонструє високу зацікавленість та ініціативу.

4 бали – робота виконана в повному обсязі з дотриманням основних вимог. Допущені поодинокі неточності в термінології або оформленні звітної документації. Здобувач розуміє алгоритми дій, але потребує незначних підказок куратора.

3 бали – виконано основний мінімум завдань. Здобувач має поверхневе уявлення про клінічний протокол, допускає помилки у виконанні допоміжних маніпуляцій. Оформлення щоденника практики має пропуски або неточності.

2 бали – роботу виконано лише частково. Здобувач не орієнтується в структурі відділення, порушує правила внутрішнього розпорядку або техніки безпеки. Знання професійних обов'язків фрагментарні.

1 бал – завдання не виконано або виконано абсолютно невірно. Повна відсутність розуміння специфіки роботи фізичного терапевта. Нехтування етичними нормами при спілкуванні з пацієнтами.

Оцінювання демонстрації набутих знань і вмінь, захисту звіту про практику

Таблиця 8

Кількість балів	Критерії оцінювання
24-20	Якщо доповідь і відповіді на запитання вірні й повні
19-13	Якщо доповідь недостатньо повна, а відповіді недостатньо вірні або викладені з незначними помилками
12-4	Якщо доповідь неповна, а відповіді в основному вірні, але викладені зі значними помилками
3-0	Якщо доповідь не підготовлена або не розкриває суті проведеної роботи

9.4 Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми здобуття освіти та форми контролю.

Розподіл балів за темами занять

Таблиця 9

Поточне оцінювання та самостійна робота											П	ДБ
Модуль 1					Модуль 2							
1	2	3	4	5	6	7	8	захист				
10	5	5	5		10	18	5	13	24	95	5	
Розподіл балів за видами діяльності:												
ПР	5				5	5				15		
СР	5	5	5	5	5	5	5	5		40		
Щ								5		5		
П						5				5		
З						3		3		6		
25 балів					46 балів							
Загальна рейтингова оцінка											100	

Умовні позначення, що використовуються в таблиці:

ДБ – додаткові бали

СР – самостійна робота

Щ– ведення, оформлення щоденника

П – створення презентації

З – захист презентації, щоденника

ПР – виконання практичної роботи

Розподіл балів за видами діяльності

Таблиця 10

Вид діяльності здобувача	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за семестр	Форма контролю
Практична робота (ситуативний кейс)	5	3	15	Залік
Підготовка презентацій	5	1	5	
Ведення, оформлення щоденника	5	1	5	
Виконання самостійної роботи	5	8	40	
Захист презентацій, щоденника	3	2	6	
Додаткові бали за участь в студентській конференціях, круглих столах, тощо	5	1	5	
Захист звіту	24	1	24	
Разом			100	
Розрахунок балу за залік: $15+5+5+40+6+5+24 = 100$				

9.5 Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті

Таблиця 11

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90 - 100 Балів	«зараховано»/ «passed»	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80 - 89 Балів		Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 - 79 Балів		Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 - 74 Балів		Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
	60 - 68 Балів		Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59 балів	«не зараховано»/ «failed»	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29 Балів		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

10 Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Вакуленко Л. О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії [Текст] : підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д. В. Вакуленко та ін. ; редкол.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук. — Тернопіль : ТНМУ "Укрмедкнига", 2021. — 372 с.
2. Григус І. М. Основи фізичної терапії [Текст] : навч. посіб. / І. М. Григус, О. Б. Нагорна. — Одеса : ОЛДІ-ПЛЮС, 2022. — 150 с.
3. Бакалюк Т. Г., Стельмах Г. О., Макаруч Н. Р. Застосування міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в реабілітаційній практиці. Здобутки клінічної і експериментальної

- медицини. 2019. № 3. С. 166–169.
4. Рогачевський О.П., та ін. Професійна комунікація. Протоколи спілкування «лікар–пацієнт» : навч. посібник. — Україна : Вид-во, 2024. — 212 с.
 5. Сушик І. В. ЕДС/П Основи професійної етики : навч. посібник / І. В. Сушик. – Львів : ЛНТУ, 2020. – 196 с.
 6. Утюж І. Г., Мегрелішвілі М. О. Етичні проблеми в медицині : навч. посібник / І. Г. Утюж, М. О. Мегрелішвілі. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. – 140 с.
 7. Чабан О. С., Хаустова О. О., Коваль І. А. та ін. Комунікативні навички лікаря : підруч. для студентів вищих мед. навч. закладів / за заг. ред. О. С. Чабана. – Київ : Видавець Заславський О. Ю., 2021. – 429 с
 8. Зарічнюк І. Р., Нестерчук Н. Є. Основні аспекти індивідуального реабілітаційного плану у фізичній терапії. Public Health Journal. 2024. № 1(5). С. 66–72.
 9. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В. Б. Самойленко, Н. П. Яковенко, І. О. Петряшев [та ін.]. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : ВСВ «Медицина», 2018. – 464 с.
 10. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії : навч. посіб. / Н. А. Добровольська, А. С. Тимченко, В. П. Голуб [та ін.] ; за ред. Н. А. Добровольської, О. В. Федорича, А. С. Тимченка, І. П. Радомського. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 368 с.
 11. Цанько І. І., Антонова-Рафі Ю. В., Куріло С. М., Данько Д. І. Методи обстеження в фізичній терапії, ерготерапії : навч. посіб. Київ: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2023. 162 с.

Додаткова література

1. Андрійчук О. Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії. Навчально-методичний посібник. Луцьк, 2022. 264 с.
2. Дідаш М. В., Тиравська О. І., Івасик Н. О. Баланс та координація – ключ до ефективного обстеження пацієнта у фізичній терапії. Rehabilitation and Recreation. 2024. Т. 18, № 3. С. 72–79
3. Ковальова О. М., Сафаргаліна-Корнілова Н. А., Герасимчук Н. М. Деонтологія в медицині: підручник (ВНЗ IV р. а.). 2-ге вид., випр. 2018. 240 с

Інформаційні ресурси

1. World Physiotherapy : офіційний сайт Всесвітньої конфедерації фізичної терапії. URL: <https://world.physio>
2. Верховна Рада України : офіційний сайт Верховної Ради України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Верховна Рада України : офіційний сайт Верховної Ради України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>